

K radostnému jubileu předního českého afrikanisty Otakara Hulce

napsal Vladimír Klíma

Dne 23. března 1935 se v Českých Budějovicích narodil Otakar Hulec. Jeho otec byl advokátem, avšak syn neměl snadné začátky, jelikož odpůrce totalitních režimů potlačujících lidská a občanská práva dusila nesvoboda. Nadanému Otakarovi tak zůstalo dlouho odepřeno i středoškolské studium. Svůj kádrový profil si musel „vysloužit“ čtyřletou prací v továrně a tříletým večerním studiem pro pracující. Potom teprve jako mladý dělník maturoval a s několikaletým zpožděním se pustil do studia historie na Filozoficko-historické fakultě UK v Praze. I tam se však vetřelo nevlídné hodnocení z jihočeského KV KSČ, takže byl ve čtvrtém ročníku z vysoké školy vyloučen. Bohudík však někteří vysokoškolští profesori a docenti odvážně zachraňovali perspektivy svých slibných posluchačů a posluchaček, a tak se nakonec Otakar přece jen stal promovaným historikem (1960) a po dvouleté vojenské prezenční službě nastoupil jako aspirant do Orientálního ústavu ČSAV.

V té době se osamostatnilo mnoho afrických kolonií a bylo třeba stále více odborníků schopných zkoumat problémy tohoto kontinentu. Úspěšná obhajoba kandidátské disertační práce vynesla Otakarovi titul CSc. (a s ním automaticky i PhDr.) a zpřístupnila mu studijní pobyt v Tanzanii a Zambii (1966). V šedesátých letech už bylo jasné, že se jako badatel zaměří především na dějiny afrického jihu (JAR a jejich susedů). Již tenkrát se zajímal o Jižní Rhodesii (nyní Zimbabwe) i Malawi. OÚ ČSAV udržoval dohodnutou výměnu vědeckých pracovníků se SOAS (Londýn), kde byl dostupný cenný studijní materiál a také naši odborníci získávali od tamějších badatelů užitečné informace.

Po nástupu tzv. normalizace počátkem sedmdesátých let zesílil opět tlak našich politických a policejních orgánů. Vědečtí pracovníci v humanitních oborech nemohli rozvíjet svobodný výzkum a vlastní kariéru, zejména pokud se – jako třeba Otakar Hulec – jen neochotně podřizovali nesvobodě a cenzuře. A protože Otakar navíc měl i svobodu milující manželku, básnířku Janu Štroblovou, která z politických důvodů přišla o místo v Albatrosu (dříve Státní nakladatelství dětské knihy), vznášelo se nad ním opět werichovské „cadriculum mortis“ – zbraň udavačů. Jeho slibná vědecká dráha byla narušena propuštěním z OÚ ČSAV, a tento trest byl zostřen skutečností, že své bývalé pracoviště nesměl navštěvovat, ani si přímo vypůjčovat publikace z knihovny Orientálního ústavu. Jen tu a tam mu něco obstaral jeho přítel, který se bez úspěchu pokoušel přesvědčit vlivné vedoucí, aby Otakara vzali zpátky.

Když se pak brány Orientálního ústavu počátkem roku 1990 opět otevřely, vrátil se Otakar Hulec zpět a zahájil mimořádně úspěšné tvůrčí období svého života. Ve svobodné etapě svých výzkumů pobýval mnohokrát v JAR i jinde a obohatil afrikanistiku množstvím kvalitních prací. Mezi jeho nejlepší díla patří *Dějiny Afriky* (1997, 2010), *Dějiny Zimbabwe, Zambie a Malawi* (2008, spoluautor Jaromír Olša) či publikaci o jihoafrické mytologii *Cesta do nebe* (2000).

Nyní nás velice těší, že se milý jubilant dožívá lásky, uznání i obdivu v plné tělesné a duševní svěžesti, a všichni mu přejeme mnoho dalších krásných tvůrčích let.